

2006. szeptember 28., csütörtök

9. felhívja a Bizottságot, hogy legkésőbb 2007. június 30-ig nyújtson be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a cápák és tengeri madarak védelméről szóló közösségi cselekvési tervet, amint azt a „Biológiai sokféleség csökkenésének megállítása 2010-ig – és azon túl” (COM(2006)0216) című közleményében javasolja;
10. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

P6_TA(2006)0392

Nanotudományok és nanotechnológiák: Cselekvési terv Európa számára (2005–2009)

Az Európai Parlament állásfoglalása Nanotudományok és nanotechnológiák: Cselekvési terv Európa számára (2005–2009) tárgyában (2006/2004(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a „Nanotudományok és nanotechnológiák: Cselekvési terv Európa számára (2005–2009)” című 2005. június 7-i bizottsági közleményre (COM(2005)0243),
  - tekintettel a Brit Királyi Tudományos Akadémia és a Brit Királyi Műszaki Akadémia 2004. július 29-i, a „Nanotudományok és nanotechnológiák: Lehetőségek és bizonytalanságok” című közös jelentésére,
  - tekintettel a brüsszeli Versenyképességi Tanács 2004. szeptember 24-i elnökségi következtetéseire,
  - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményeire⁽¹⁾ az „Úton a nanotechnológiát támogató európai stratégia felé” című bizottsági közleményről és a fent említett 2005. június 7-i bizottsági közleményről⁽²⁾,
  - tekintettel eljárási szabályzatának 45. cikkére,
  - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, valamint a Jogi Bizottság véleményeire (A6-0216/2006),
- A. mivel a Bizottság cselekvési tervet fogadott el egy nanotudományokra és nanotechnológiákra vonatkozó, biztonságos, integrált és felelős stratégia azonnali végrehajtása érdekében,
- B. mivel a nanotudományok és a nanotechnológiák – multidiszciplináris ágazatokként – az új termékek, anyagok, alkalmazások és szolgáltatások kifejlesztése révén nagymértékben és kedvezően befolyásolhatják a társadalmat, ezáltal fokozva az EU egészében a termelékenységet és az életminőséget,
- C. mivel a Tanács felismeri a nanotechnológiák által számos területen betöltött fontos szerepet, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy folytassák e területen a tudományos és technológiai tudás létrehozását, és bátorítsák ezeknek az ipari alkalmazásokban történő felhasználását,
- D. mivel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság szerint a nanotechnológiák sokat segíthetnek abban, hogy az EU elérje a lisszaboni stratégia által kitűzött célokat,
1. üdvözli a nanotudományok és nanotechnológiák azonnali bevezetésére a jövőbeli szükségletek szerint meghatározott prioritási területek alapján számos konkrét és egymáshoz kapcsolódó intézkedést megállapító, fent említett bizottsági cselekvési tervet;

⁽¹⁾ HL C 157., 2005.6.28., 22. o.

⁽²⁾ INT/277 – CESE 1237/2005.

2006. szeptember 28., csütörtök

2. elismeri, hogy a nanotudományok és nanotechnológiák úttörő technológiákként fontos szerepet játszatnak az EU gazdasági, társadalmi és környezeti célkitűzései elérésének ösztönzésében; elismeri azt a tényt, hogy a nanotechnológiák megfelelhetnek a polgárok szükségleteinek (közegészségügy, energia, közlekedés, fenntartható fejlődés stb.), illetve hozzájárulhatnak az EU versenyképességre és fenntartható fejlődésre vonatkozó célkitűzéseinek eléréséhez;
3. megállapítja, hogy a technológiai platformok, a szakértői tanácsadó csoportok és a cselekvési tervek hasznos eszközök a kölcsönösen elfogadott kutatási programok és elterjesztési stratégiák kifejlesztéséhez a nanotechnológiák és nanotudományok területén, és ezáltal új munkahelyeket teremtenek, továbbá fokozzák a gazdasági növekedést;
4. támogatja a fent említett 2005. június 7-i bizottsági közleményben megállapított célkitűzéseket és kezdeményezéseket; üdvözli ezen közlemény és a fent említett cselekvési terv egyértelmű célkitűzését;
5. hangsúlyozza ugyanakkor a K+F terén eszközölt közfinanszírozású befektetés növelésének szükségességét; felismeri, hogy az európai kutatási környezet felaprózottsága a nanotudományok terén végzett kutatások könnyű hozzáférhetőségét és viszonylag alacsony költségét tükrözi, de tisztában van azzal is, hogy pénzeszközöket kell elkülöníteni a szükséges nagy léptékű létesítmények – különösen a tisztaszobák, a litográfiai folyamatok és az igen költséges analitikai eljárások – létrehozására és fenntartására; e tekintetben kifejezi aggodalmát a nanotudományok és nanotechnológiák terén eszközölt európai állami befektetések aktuális mértékét illetően, és ajánlja, hogy a fent említett cselekvési tervben megállapított törekvésekhez biztosítsanak megfelelő pénzügyi háttérrel és támogassa a Bizottságnak az e téren végzett kutatásokra szánt források jelentős növelésére irányuló szándékát, ami meghatározó jelentőségű Európa jövőbeli fejlődése szempontjából;
6. úgy ítéli meg, hogy Európában egy koherens, világszínvonalú K+F infrastrukturális rendszerre van szükség annak érdekében, hogy az EU versenyképes maradjon a nanotudományok és nanotechnológiák terén; felhívja a figyelmet arra, hogy az esetleges méretgazdaságosság előnyeinek elérése érdekében, továbbá interdiszciplináris és összetett jellege miatt a nanotechnológiákra vonatkozó K+F infrastruktúrában a források olyan mértékű kritikus tömegére van szükség, amely meghaladja az önkormányzatok és az ipar lehetőségeit; elismeri ugyanakkor, hogy a kisebb K+F politikák gyakran könnyebben tudnak megfelelő módon reagálni a változó lehetőségekre és a piac alakulására; ezért sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg és koordinálják az e területen folyó K+F erőfeszítéseiket; ennek érdekében ajánlja, hogy minden tagállamban és az egyes országok jellemzői alapján az infrastruktúrák, illetve a nanotudományok és a nanotechnológia terén szakismeretekkel rendelkező szakértők minimális kritikus tömegét hozzák létre, ami néhány országban végső soron EU-szinten koordinált, szakosodott kiválósági központok létrehozásához vezetne;
7. külön felhívja a figyelmet a nanomedicinára, amely ígéretes interdiszciplináris terület, és olyan áttörést hozó technológiákkal szolgál, mint a molekuláris képalkotás és diagnosztika, amelyek különböző betegségek – például a daganatos megbetegedések, a szív- és érrendszeri problémák, a cukorbetegség, az Alzheimer- és a Parkinson-kór – korai diagnosztizálása, valamint hathatós és költséghatékony kezelése terén hatalmas előnyt jelentenek; sürgeti a Bizottságot, valamint a nemzeti és regionális hatóságokat, hogy ezen a területen fokozzák K+F beruházásaikat, és a kritikus tömeg elérése érdekében a hetedik kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó keretprogramban (hetedik keretprogram) javasolt, nanomedicinával foglalkozó európai technológiai platformon, illetve más eszközökön keresztül – beleértve a hetedik keretprogram által javasolt „tudásrégiókat” – koordinálják erőfeszítéseiket;
8. hangsúlyozza, hogy a nanotudományok és a nanotechnológiák döntő szerepet fognak játszani a molekuláris biológia fejlesztésében;
9. meggyőződése, hogy a multidiszciplináris nanotudományokat és nanotechnológiákat alkalmassá kell tenni a hidrogénenergia fejlesztésére, beleértve a hidrogén és a hatékony üzemanyagcellák tárolásának új és hatékony eszközeit, valamint a jelenleginél sokkal nagyobb kapacitású információhordozó technológiákat;
10. hangsúlyozza, hogy a nanotechnológiák terén „felülről lefelé irányuló” megközelítés alkalmazásával jelentős előrehaladás történt Európában, különösen az olyan területeken, mint a nanokompozitok, a kopás- és korrózióálló bevonatok és rétegek, illetve a katalizátorok és fotodiódák gyártása, beleértve az úgynevezett kék lézert, valamint a nanomedicina, a nanokozmetika és a betegségek nanodiagnosztikája területén;

2006. szeptember 28., csütörtök

11. úgy gondolja, hogy az európai alap kutatás szintje lehetővé teszi, hogy megtalálják azokat a technológiai eszközöket, amelyek segítségével „alulról felfelé irányuló” megközelítést lehet alkalmazni, különösen a nanoelektronika terén;
12. úgy véli, hogy a technológiai fejlődés felgyorsítása érdekében tett intézkedéseket a meglévő technológiák piaci elterjedésének biztosítására hozott politikai intézkedésekkel kell kiegészíteni; megállapítja, hogy a szabványok egyenlő esélyeket biztosítanak a piacok és a nemzetközi kereskedelem számára, illetve hogy a tisztességes verseny, az összehasonlító kockázatértékelések és szabályozási intézkedések előfeltételei; felszólítja ezért a Bizottságot és a Tanácsot, hogy szüntessen meg minden, a szabványok hiányából vagy a nem egyértelmű jogszabályokból fakadó akadályt, amelyek szükségtelenül hátráltatják a nanotechnológiák és nanotudományok európai alkalmazását, és mindezt új bürokratikus akadályok bevezetése nélkül tegye;
13. hangsúlyozza az európai kutatási térségben egy „tudásháromszög” (oktatás, kutatás és innováció) létrehozásának fontosságát; úgy ítéli meg, hogy a kutatás, oktatás és innováció közötti szükséges szinergia elérése érdekében átfogó tudástranszfer-megközelítés, továbbá ágazatközi emberi erőforrások kialakítása szükséges; felszólítja ezért a tagállamokat a tudástranszfer fejlesztésére vonatkozó stratégiák kialakítására, továbbá a természettudományok oktatására helyezett fokozottabb hangsúly és még több diáknak a nanotudománnyal illetve a természettudományokkal kapcsolatos, multidiszciplináris területek felé történő vonzása révén a képesítésekben meglévő hiányosságok kezelésére; üdvözli a Bizottság által a nanotechnológiai kutatási képzési hálózatok támogatásáért tett erőfeszítéseket, és felszólítja a tagállamokat, hogy új hibridtechnológiák kifejlesztése céljából mind külön-külön, mind az egymással folytatott szoros együttműködés keretében hozzanak létre a nanotechnológiákat és a kutatási területek széles körét egyesítő multidiszciplináris hálózatokat;
14. úgy ítéli meg, hogy az iparnek, a kutatóintézeteknek és a pénzügyi intézményeknek együtt kell működniük annak biztosítása érdekében, hogy a nanotudományok és nanotechnológiák területén a színvonalas K+F eredményeként új termékek és folyamatok jöjjenek létre; úgy véli, hogy a tagállamoknak fel kell gyorsítaniuk és ösztönözniük kell ezt a folyamatot azáltal, hogy országukban a nanotechnológiai szektorban működő vállalkozásokat – különösen az induló vállalkozásokat, a KKV-ket és az innovatív vállalkozásokat – körülvevő vállalkozói környezet javítására összpontosítanak; úgy ítéli meg e tekintetben, hogy a szellemi tulajdonjogok védelme létfontosságú az innováció szempontjából, mind az induló beruházás vonzása, mind a jövőbeli bevétel biztosítása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy teremtsen meg a szellemi tulajdonjogok védelmének szabványait és az engedélyezési szerződések mintáit;
15. sajnálja, hogy a nanotudományos és nanotechnológiai találmányok szabadalmaztatása lassan fejlődik Európában; felhívja az EU-t, hogy hozzon létre egy nanotudományos és nanotechnológiai szabadalom-felügyeleti rendszert az Európai Szabadalmi Hivatal irányítása alatt;
16. támogatja az európai szabadalmi rendszer általános reformját a szabadalmaztatás költségeinek csökkentése és a KKV-k a szabadalmakhoz való hozzáféréseinek javítása érdekében; hangsúlyozza a nagyobb átláthatóság és az egyértelmű korlátok szükségességét a szabadalomvédelem hatáskörét illetően;
17. meggyőződése, hogy annak esélye, hogy Európa e területen az élvonalba kerüljön és ott maradjon, a koordinációs képességén múlik; újból hangsúlyozza az egységes közösségi koordinációs pont szükségességét, illetve annak fontosságát, hogy az EU egyhangúlag lépjen fel a nemzetközi szinten, különösen a szabadalmi oltalom Kínában fennálló helyzetéből fakadó kihívások fényében; felszólítja ezért a Bizottságot és a tagállamokat, hogy alakítsanak ki mechanizmusokat az e területen hozandó intézkedések hatékony koordinálása céljából; sürgeti a Bizottságot, hogy az OECD (pl. fogalommeghatározások, nomenklatúra, kockázatkezelés) és az UNESCO (etika) keretében folytatott összes tevékenységet vegye figyelembe politikája meghatározásában;
18. elismeri, hogy a felelős stratégia létfontosságú eleme a szociális, egészségvédelmi és biztonsági szempontoknak a nanotudományok és nanotechnológiák technológiai fejlesztésébe történő integrálása; e tekintetben sürgeti a Bizottságot, a tagállamokat és az európai ipart, hogy kezdjenek eredményes párbeszédet valamennyi érdekelt féllel a fejlődés fenntartható irányba történő terelése érdekében;
19. ragaszkodik ahhoz, hogy a nanotudományos és nanotechnológiai termékek teljes életciklusa során (a tervezéstől a leselejtezéssel vagy újrahasznosításukig) valósuljon meg az emberi egészségre, a fogyasztókra, a dolgozókra és a környezetre jelentett technológiai kockázatok felmérése;

2006. szeptember 28., csütörtök

20. ajánlja, hogy a fogyasztási cikkek összetevőinek felsorolásában szerepeljen a mesterségesen előállított nanorészecskékből álló anyagok hozzáadása;
21. hangsúlyozza a magas szintű etikai elvek tiszteletben tartásának szükségességét, és üdvözli az olyan kérdések tervezett felülvizsgálatát, mint az emberi testen végzett nem gyógyászati célú beavatkozások, valamint a nanotudomány és nanotechnológia és a magánszféra közötti kapcsolatok; elvárja, hogy a felülvizsgálatok nyilvánosak legyenek, és foglalják magukba a nano-orvostudomány átfogó elemzését;
22. támogatja etikai bizottságok felállítását, amelyek független tudományos tanácsadás révén segítenek a nyilvánosság megfelelő tájékoztatásában és segítenek megteremteni nanotechnológiák terén tett felfedezések alkalmazásához kapcsolódó lehetséges kockázatokról és előnyökről való tudáson alapuló bizalom légkörét;
23. üdvözli az e javaslatról folytatott konzultációt, és ösztönzi a Bizottságot, hogy javítsa tovább munkáját a jobb szabályozás iránti növekvő igény kielégítése érdekében;
24. üdvözli a Bizottság arra irányuló szándékát, hogy megfelelő többnyelvű tájékoztató anyagot dolgozzon ki a különféle korcsoportok számára a nanotudományok és nanotechnológiák fejlődésével és várható hasznával kapcsolatos ismeretek növelése érdekében; arra ösztönzi a Bizottságot, hogy ezt a tagállamokkal való szoros együttműködésben tegye; sürgeti a Bizottságot, hogy dolgozzon ki kommunikációs stratégiát a nyilvánosság tudatosságának növelésére a nanotechnológia által kínált óriási lehetőségekkel kapcsolatban, valamint félelmeinek enyhítésére; e kommunikációs stratégia részeként a Bizottságnak olyan ötleteket is fel kell használnia, mint a „roadshow” (egy a „nanotudományt népszerűsítő kamion” részvételével) vagy a nanotechnológiai díj;
25. felszólítja az ipart, hogy csatlakozzon a közös erőfeszítésekhez, és sürgeti részvételét a nanotechnológiák fejlesztésében, azok tágabb gazdasági, társadalmi, egészségvédelmi, biztonsági és környezeti hatásainak figyelembevételével, és a vállalati társadalmi felelősség fogalmának értelmében eljárva; e tekintetben kiemeli, hogy a vállalatoknak támogatniuk kell objektív információk közlését a nanotudomány és nanotechnológia terén tett tudományos felfedezésekről, azok tervezett felhasználásáról, kockázatairól és a társadalmi hasznáról;
26. hangsúlyozza, hogy a nanotudomány és nanotechnológia mindennemű alkalmazásának és felhasználásának tiszteletben kell tartania az EU által kialakított magas szintű emberi egészség-, fogyasztó-, munka- és környezetvédelmi szempontokat, és ragaszkodik a nanoanyagok kodifikációjának szükségességéhez, amely olyan szabványok kidolgozásához vezet, amelyek azután fokoznák a kockázatok azonosítására irányuló erőfeszítéseket; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy tegye meg a szükséges kezdeményezéseket ennek érdekében;
27. hangsúlyozza a termékek miniatürizálásának fontosságát a hulladékok csökkentéséhez és a jobb energiafelhasználáshoz való hozzájárulás érdekében;
28. hangsúlyozza, hogy az új szintetikus nanorészecskéknél az egészségre és a környezetre való esetleges káros hatásával kapcsolatos ismeretek továbbra is korlátozottak, és, hogy ennek következtében a nem megfelelően oldható vagy biológiailag nem megfelelően lebontható nanorészecskék hatásait gyártásukat vagy a piaci forgalomba kerülésüket megelőzően az elővigyázatossági elvvel összhangban ki kell vizsgálni;
29. felszólítja a Bizottságot, hogy szenteljen különös figyelmet a nanotudományok és nanotechnológiák új tagállamokban történő fejlesztésének, azáltal, hogy biztosítja számukra az eszközöket ahhoz, hogy saját maguk határozzák meg a kutatási profiljaikat, miközben Európa globális vezető szerepének kialakítása céljából tovább erősíti a fő európai helyszínek élvonalbeli pozícióját;
30. hangsúlyozza a nanotudományok és nanotechnológiák terén folytatott nemzetközi együttműködés fontosságát; felszólítja a Bizottságot, hogy tegye még intenzívebbé a különösen az orosz kutatókkal eddig is ápolat kiváló kapcsolatokat, és vizsgálja meg e területen az Amerikai Egyesült Államokkal, Japánnal, Kínával és Indiával folytatandó együttműködés lehetőségeit és korlátait; felhívja a Bizottságot, hogy fokozza a nemzetközi együttműködést a nanotudományos és nanotechnológiai szabadalmi kérelmek feldolgozásának egységesítése céljából az EU, az Egyesült Államok és Japán között; hangsúlyozza, hogy a WTO-kötelezettségeknek megfelelően a párbeszédet intenzívebbé kell tenni;
31. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.